

ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дорнод аймгийн Байгаль хамгаалалтын захиргааны 2022 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ДОА-2023/05/НА-СТА-ОНА

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Чойбалсан хот 2023 он</p>	<p>Дарга, тэргүүлэх аудитор: Б.Болортуул Утас: 70584201 Цахим хаяг: Bolortuulb@audit.gov.mn Аудитын менежер: И.Сэмжидмаа Утас:70584202 Цахим хаяг: Semjidmaai@audit.gov.mn Аудитор: М.Ухаанбилэг Утас: 70584203 Цахим хаяг: Ukhaanbilegm@gmail.com</p>
---	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....
 - 3.1 Компани, түүний үйл ажиллагаа
 - 3.2 Компанийн гадаад, дотоод орчин
 - 3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....
 - 3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт
4. Аудитын тайлан
- 4.1 Ерөнхий зүйл
- 4.2 Материаллаг байдал
- 4.3 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....
- 4.4 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт.....
- 4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт
- 4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал
5. Аудитын илрүүлэлт
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	АУДИТЫН ДЭЭД БАЙГУУЛЛАГЫН ОЛОН УЛСЫН СТАНДАРТ
СТОУС	Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт
ДОА	ДОРНОД АЙМАГ
НА	НОТЛОХ АУДИТ
СТА	САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ
ТӨБЗГ	ТӨРИЙН ӨМЧИЙН БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗАР
ОНА	ОРОН НУТГИЙН АЛБА

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

**ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

7 дугаар баг, Хэрлэн сум, Дорнод аймаг, 21000
ЗДТ-ын II байр, Утас/Факс: 7058-4203

2023.03.15 № 453

танай _____ -ны № _____ -т

БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАЛТЫН
ЗАХИРГАА ОНӨААТҮГ-ЫН ДАРГА
Б.ЭРДЭНЭБАЯР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Байгаль хамгаалалтын захиргаа ОНӨААТҮГ-ын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Байгаль хамгаалалтын захиргааны 2022оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллага үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал үүсээгүй болно.

Аудитын гол асуудал

Санхүүгийн тайлангийн материаллаг буруу үнэлсэн нөлөө бүхий эрсдэлтэй, удирдлагын үлэмж хэмжээний шийдэл орсон асуудал үйл явдал гараагүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгаль хамгаалалтын захиргаа ОНӨААТҮГ нь 2022 онд гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 5 зорилтын хүрээнд 36 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тусгаж, биелэлтийг Дорнод аймгийн Засаг дарга 85.0 хувьтай дүгнэсэн байна.

011020265

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Б.БОЛОРТУУЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	18,301,158.00	29,777,240.00
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	4,901,158.00	9,700.00
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	4,901,158.00	9,700.00
3121	Төгрөг	4,901,158.00	9,700.00
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	4,901,158.00	9,700.00
33	АВЛАГА	-	170,000.00
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	-	170,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	13,400,000.00	29,597,540.00
354	Хангамжийн материал	13,400,000.00	29,597,540.00
35410	Бичиг хэргийн материал	-	145,000.00
35420	Аж ахуйн материал	13,400,000.00	29,452,540.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	122,187,193.37	151,067,168.66
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	122,187,193.37	151,067,168.66
391	Газар		
392	Биет хөрөнгө	122,187,193.37	149,567,168.66
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	91,860,000.00	115,743,395.13
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,133,333.33)	(5,483,333.29)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	32,790,400.00	39,690,400.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(906,748.30)	(1,778,668.42)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	1,815,000.00	1,815,000.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(238,125.00)	(419,624.76)
393	Биет бус хөрөнгө	-	1,500,000.00
39301	Програм хангамж	-	1,500,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	140,488,351.37	180,844,408.66
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	-	170,000.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	-	170,000.00
413	Өглөг	-	170,000.00
4136	Бусад өглөг	-	170,000.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	170,000.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	140,488,351.37	180,674,408.66
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	140,488,351.37	180,674,408.66
512	Хуримтлагдсан үр дүн	140,488,351.37	180,674,408.66
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	140,488,351.37	140,488,351.37
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	40,186,057.29
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	140,488,351.37	180,844,408.66

2.2 Аудит хийсэн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (1)	252,936,620.00	195,878,495.13
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	252,936,620.00	54,820,895.13
120	Нийтлэг татварын бус орлого	252,936,620.00	54,820,895.13
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	252,936,620.00	54,820,895.13
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	92,583,600.00	-
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	51,732,220.00	9,437,500.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	108,620,800.00	45,383,395.13
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	-	141,057,600.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	-	141,057,600.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	141,057,600.00
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	-
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	143,859,988.00	155,692,437.84
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	143,859,988.00	155,692,437.84
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	143,859,988.00	140,492,196.66
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	66,620,313.00	63,523,919.00
210101	Үндсэн цалин	66,620,313.00	63,523,919.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	8,523,468.00	7,759,265.11
210201	Тэтгэврийн даатгал	8,523,468.00	7,759,265.11
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	789,219.00	635,000.00
210302	Түлш, халаалт	158,139.00	-
210304	Байрны түрээс	631,080.00	635,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	7,577,500.00	12,562,450.00
210401	Бичиг хэрэг	627,340.00	391,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	5,344,920.00	8,800,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	544,180.00	514,800.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,061,060.00	2,856,150.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,000,000.00	-
210604	Урсгал засвар	2,000,000.00	-
2107	Томилот, зочны зардал	1,161,000.00	2,336,000.00
210702	Дотоод албан томилот	1,161,000.00	2,336,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	34,502,773.00	646,247.58
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	34,250,000.00	-
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	480,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	-	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	208,773.00	123,147.58
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	44,000.00	-
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	-	43,100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	22,685,715.00	53,029,314.97
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	19,236,920.00	49,625,895.13
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	3,448,795.00	3,403,419.84
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	15,200,241.18
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	15,200,241.18
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	15,200,241.18
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	109,076,632.00	40,186,057.29
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	109,076,632.00	40,186,057.29

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C08	2016 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	140,488,351.37	0.00	140,488,351.37
D01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	140,488,351.37	0.00	140,488,351.37
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	0.00	0.00	140,488,351.37	0.00	140,488,351.37
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	40,186,057.29	0.00	40,186,057.29
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	180,674,408.66	0.00	180,674,408.66

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	144,315,820.00	150,495,100.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	144,315,820.00	9,437,500.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	144,315,820.00	9,437,500.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	144,315,820.00	9,437,500.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	92,583,600.00	-
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	51,732,220.00	9,437,500.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	-	141,057,600.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	-	141,057,600.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	141,057,600.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	141,179,362.00	155,386,558.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	141,179,362.00	155,386,558.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	141,179,362.00	140,186,316.82
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	66,618,482.00	63,523,919.00
210101	Үндсэн цалин	66,618,482.00	63,523,919.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	8,523,468.00	7,759,265.11
210201	Тэтгэврийн даатгал	8,523,468.00	7,759,265.11
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	789,219.00	635,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	158,139.00	-
210304	Байрны түрээс	631,080.00	635,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	7,577,500.00	11,719,990.00
210401	Бичиг хэрэг	627,340.00	536,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	5,344,920.00	8,800,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	544,180.00	514,800.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,061,060.00	1,868,690.00
2105	Нормативт зардал	770,000.00	800,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	770,000.00	800,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,000,000.00	-
210604	Урсгал засвар	2,000,000.00	-
2107	Томилолт, зочны зардал	1,161,000.00	2,336,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,161,000.00	2,336,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	34,502,773.00	2,146,247.58
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	34,250,000.00	-
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	480,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	208,773.00	123,147.58
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	44,000.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	1,500,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	-	43,100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	19,236,920.00	51,265,895.13
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	19,236,920.00	51,265,895.13
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	15,200,241.18
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	15,200,241.18
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	15,200,241.18
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	3,136,458.00	(4,891,458.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	3,136,458.00	(4,891,458.00)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	1,764,700.00	4,901,158.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	4,901,158.00	9,700.00

2.5 Эдийн засгийн үзүүлэлт, зорилтот түвшний гүйцэтгэл

ҮЗҮҮЛЭЛТ	2021 оны гүйцэтгэл	2022 оны			
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
НИЙТ МӨНГӨН ДҮН		150,495,100.00	155,399,258.00	(4,904,158.0)	96.84
Мөнгөн хөрөнгийн 2022.01.01-ний эхний үлдэгдэл	1,764,700.00		4,904,158.0	(4,904,158.0)	-
Нийт орлого	144,315,820.00	150,495,100.0	150,495,100.0	-	100.00
НИЙТ ЗАРЛАГА	141,179,362.00	150,495,100.0	155,386,558.0	(4,891,458.0)	96.85
Төвлөрүүлэх шилжүүлэг			15,200,241.2	(15,200,241.2)	-
МӨНГӨН ХӨРӨНГИЙН ЭЦСИЙН ҮЛДЭГДЭЛ 2022.12.31	4,901,158.00	-	9,700.0		

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН**4.1 Ерөнхий зүйл**

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Дорнод аймгийн Байгаль хамгаалалтын захиргаа ОНӨААТҮГ-ын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор М.Ухаанбилэг гүйцэтгэж, хяналтыг Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Д.Нармандах, аудитын менежер И.Сэмжидмаа, дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Болортуул нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Дорнод аймгийн Байгаль хамгаалалтын захиргаа ОНӨААТҮГ-ын 2022 оны санхүүгийн тайланг Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 02 дугаар сарын 15-ны өдрийн 06 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 140,492.2 мянган төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 1,404.9 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 1,123.9 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж, шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2022 оны А/59 дүгээр тушаалаар “Төрийн аудитын байгууллагаас Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтэд хяналт тавих бодлого, чиглэл”, 2022

оны А/89 дүгээр тушаалаар “Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтэд хяналт тавих бодлого, чиглэлийг хэрэгжүүлэх заавар”-ыг баталсан байна.

Дээрх чиглэл, зааврыг хэрэгжүүлж, санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгагдагч байгууллагад хамааралтай 32 шалгуур үзүүлэлтийн дагуу горим, сорилыг гүйцэтгэж, холбогдох баримтыг тулган баталгаажуулахад тайлант онд Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг тулган шалгахад зөрчил илрээгүй болно.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд зохих 22 төрлийн 161 мэдээллийг мэдээлэх үүрэгтэй боловч 15 мэдээг хуулийн хугацаа хоцроон мэдээлсэн байна.

Тайлант онд Шилэн дансны нэгдсэн системд 5.0 сая төгрөгөөс дээш төгрөгийн орлого, зарлагын 1 удаагийн 8,800,000 төгрөгийн орлого, 3 удаагийн 45,383,395.13 төгрөгийн нийт 4 удаагийн 54,183,395.13 төгрөгийн мэдээллийг байршуулаагүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6.4.5 “цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр” гэсэн заалтуудыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Хуулийг мөрдөн ажиллах, зөвлөмж өгөв.

Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийн талаар өгсөн зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 5 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль тогтоомжийн холбогдох шалгуурт нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Тайлант онд завсрын аудит хийгдээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар хөрөнгийн тооллого хийгээгүйгээс “Хязгаарлалтай” дүгнэлт авсан бөгөөд хариуцлага тооцох санал хүргүүлсэн болно.

Хүснэгт 2 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Албан шаардлага	1	-	1	-	100
Нийт дүн	1		1	-	100

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Тайлант оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар анхаарал татахуйц асуудал үүсээгүй болно.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 170.0 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 170.0 мянган төгрөгийн алдааг залруулж ажиллалаа.

Тайлант оны санхүүгийн тайлангийн залруулга. Үүнд:

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар авлага дутуу тусгаж зардалд бүртгэсэн алдааг залруулав.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Мөнгөн хөрөнгө алдаатай	1	170.0					1	170.0				

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу илэрхийлэх, үүнд, математик, үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан/буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/

хэлбэлзэл зөрүүтэй												
Дүн	1	170.0					1	170.0				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
-												
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансны тухай хуулийн 6.4.5 дахь заалт	1	54,183.4					1	54,183.4
Дүн	1	54,183.4					1	54,183.4
Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
-								
Дүн								
Нийт дүн								